

L'avantprojecte de la llei del cinema de Catalunya preveu mesures per a reequilibrar l'oferta cinematogràfica, tant pel que fa a les llengües com a la

Els distribuïdors i exhibidors de cinema dibuixen escenaris catastròfics per al sector a conseqüència de la llei del cinema de Catalunya. Però el mateix estudi que fan servir per rebutjar la llei no descarta un panorama amb més espectadors que l'actual.

L'allau de films apocalíptics que fa unes setmanes esquitxaven de pessimisme la cartellera (2012, *Pandorum*, *Carriers*, etc.) sembla haver fet forat en la consciència dels distribuïdors i exhibidors de cinema. Arran de l'avantprojecte de llei del ci-

nema de Catalunya, els uns i els altres posen el crit al cel contra les quotes lingüístiques i auguren l'ensorrament del sector.

L'avantprojecte de llei del cinema, pensat per reactivar la minsa producció cinematogràfica catalana, ha incorporat

—a l'article 18— diverses mesures per tal de reequilibrar l'oferta cinematogràfica, tant pel que fa a llengües (ara el castellà ocupa el 97% de les pantalles) com pel que respecta a les proporcions entre els films doblats i els projectats en versió original subtítulada (VOS). L'article 18 preveu que tots els films es doblen al català excepte els que són en espanyol o en català i les produccions més modestes que no arriben a distribuir més de quinze còpies a tot el territori del Principat. Progressivament, en un termini de quatre anys, les productores s'aniran adaptant a l'exigència que es distribuesquen el mateix nombre de còpies en català que en castellà, de manera que l'oferta dels exhibidors siga equilibrada: per exemple, si es fan setze

proporció entre films doblats i subtitulats.

còpies d'un film, vuit seran doblades al català i vuit al castellà.

Pilar Sierra, que fa de portaveu conjunta d'exhibidors catalans (Gremi d'Empresaris de Cinema de Catalunya) i distribuïdores (la majoria de les quals són delegació espanyola de les *majors* nord-americanes i agrupades a Fedicine, federació de distribuïdores), titlla l'avantprojecte de llei del cinema de Catalunya de "molt perjudicial" per als seus interessos, en una època especialment crítica per al sector.

El gremi i Fedicine fan servir, per tal de presentar els riscos econòmics que pot tenir la llei, un "Dictamen sobre conseqüències econòmiques de l'Avantprojecte de Llei del Cinema de Catalunya" elaborat per Oriol Amat, ca-

tedràtic d'economia financera i comptabilitat de la Universitat Pompeu Fabra.

Pilar Sierra explica que el van encarregar "perquè hi hagués un document neutral sobre les conseqüències de la llei, perquè sempre havíem vist que si hi ha una pel·lícula en català i en castellà, la gent es decanta pel castellà".

Tanmateix, el dictamen aprofundeix poc en les dades comparades de films exhibits simultàniament en totes dues llengües i, quan ho fa, dona resultats que es contradueixen: d'una banda, segons dades del Gremi d'Empresaris de Cinema, "quan es projecta simultàniament una pel·lícula en castellà i en català l'audiència és, en terme mitjà, del 78,2% en castellà i el 21,8% en català"; però, segons l'ICIC (Institut Català d'Indústries Culturals), la mitjana d'espectadors per projecció va ser de 30,9 espectadors per a les sessions de cinema en català, mentre que a les sessions en castellà va ser una mitjana de 28,17 espectadors, tot i que, segons puntualitza el dictamen, "les pel·lícules doblades al català solen ser les que tenen més espectadors, mentre que les sessions en castellà inclouen totes les pel·lícules".

Basant-se en la percepció que les sessions en català no tenen tants espectadors, la portaveu d'exhibidors i distribuïdors s'aferra als escenaris més ombrívols que dibuixa el dictamen. Aquest estudi inclou els resultats d'una enquesta feta a quatre cinemes de Barcelona, segons la qual un 8% de persones "no entraria al cinema si només projectessin la pel·lícula que vol veure en català", però també assenyala que un 7% dels enquestats afirmen que "anirien més al cinema si hi hagués oferta doblada en català".

Pilar Sierra reconeix que existeix aquest interval, però afirma que "la circumstància més probable és la pèrdua d'espectadors. Estem convençuts que aquest escenari optimista no es produirà perquè no hi haurà un augment de públic".

L'enquesta també assenyala que un 88% dels entrevistats responen que, si trobaren que el film que volen anar a veure només el fan en català, hi anirien. Sierra objecta que "també hi ha un 12%, una xifra gens negligible, que diuen que no: fa quatre anys que hi ha

una baixada progressiva d'espectadors i 46 empreses amb pèrdues". I afegeix que "en alguns llocs hi ha moltes sales i poden escollir prèviament, però hi ha pobles i ciutats on només hi ha un cinema".

Oriol Amat explica a EL TEMPS que "les enquestes indiquen que es poden perdre espectadors, però que també se'n poden guanyar: la clau és la promoció i la comunicació que es faci –si no es fa bé es poden perdre espectadors– i també és molt important com s'apliqui territorialment, perquè no és igual Girona que el Baix Llobregat, per exemple".

Segons els exhibidors, el cinema perdrà espectadors perquè l'obligació de la paritat lingüística en els films més vistos (amb més de quinze còpies) farà que es dediquen el doble de sales al mateix film amb l'objectiu d'omplir les sales en versió doblada al castellà –que és la que, segons ells, tindrà una demanda superior– i reduirà la diversitat de la cartellera en detriment dels films de productores independents, amb menys demanda. Segons Sierra, "hi haurà un seguit de pel·lícules que no es podran projectar i hi haurà menys producte, la qual cosa motivarà una pèrdua significativa d'espectadors". El dictamen valora que aquesta pèrdua pot pujar entre 2,3 milions i 6,1 milions d'euros. El Departament de Cultura, en canvi, creu que aquest argument és tendencios perquè preveu que el nombre de còpies, cosa que considera impossible si la distribució segueix criteris lògics (vegeu l'entrevista al secretari de Cultura del Departament, Eduard Voltas, a la pàgina 23).

El dictamen d'Oriol Amat incideix també en el cost del doblatge: "Un dels costos més significatius és el cost del doblatge. Tenint en compte la situació actual de les empreses del sector, que és feble i no guanyen diners, i tenint en compte també que actualment entre TV3 i la Generalitat ja doblen al català la majoria de les pel·lícules, caldria organitzar-ho a fi que el cost del doblatge no sigui assumit pels distribuïdors: si s'organitza bé, la Generalitat i TV3 poden assumir tot el cost del doblatge sense tenir més costos que els que tenen actualment."

En aquest sentit, el secretari de Cultura Eduard Voltas, a l'entrevista que acompanya aquest reportatge, obre la porta a la participació del Servei Català de Doblatge de Televisió de Catalunya i especifica que la llei no diu "qui ha de pagar el doblatge". I ofereix una solució: "Per cobrir aquest cost es poden obtenir ajuts, com ara els de caràcter reintegrable."

El dictamen presenta diversos escenaris possibles després de l'aplicació de la llei, tot sumant el cost del doblatge, la variació en la recaptació i l'efecte de reducció de films que preveu el sector. El més optimista només implicaria una pèrdua per al sector (distribuïdors i exhibidors) de 3,4 milions i el més pessimista, una pèrdua de 19 milions. Però cap no compta amb els ajuts que puga rebre el sector mitjançant el fons de foment de l'exhibició.

Sobretot, Amat recomana de no aplicar a la recaptació un impost que l'avantprojecte de llei preveu i que encara no s'ha fixat: "En moments de crisi, posar o augmentar impostos perjudica la recuperació econòmica: en qualsevol sector, ara és moment de donar estímuls: mireu què passa amb l'automòbil: petits ajuts fan que es venguin molts més cotxes; els impostos, en canvi, produeixen l'efecte contrari."

Segons Oriol Amat, "si s'assoleix consens amb els distribuïdors i exhibidors es pot arribar a un escenari on tothom hi guanyi, perquè les empreses del sector poden no perdre-hi o fins i tot guanyar-hi i el país pot veure més normalitzat el català al cinema." "Ara bé -afegeix-, la Generalitat ha d'assumir costos i el sector ha de ser proactiu." I insisteix a EL TEMPS que "el resultat final depèn del fet que hi hagi un consens mínim, és a dir, que no es faci tenint el sector en contra i que la població reaccionï positivament. Això depèn molt de la promoció i la comunicació que es faci."

De moment, els exhibidors, segons Pilar Sierra, volen col·laborar-hi: "Som empreses catalanes i som favorables que hi hagi més oferta, però no amb imposicions. Vam fer la proposta de crear una xarxa, per començar, de 53 sales on es va programar cinema en català. Va ser dissabte, 12 de desembre, i ho vam fer d'acord amb les empreses

JORDI PLAY

Els exhibidors i distribuïdors, refractaris a l'avantprojecte de la llei de cinema, han encarregat un estudi per analitzar-ne l'impacte econòmic.

de distribució per demostrar la bona disposició del sector." Però rebutgen de ple qualsevol quota.

Mentrestant, els distribuïdors de Fedicine amenacen de complir la llei tot evitant les quotes. Com? No enviant cap film al Principat amb més de quinze còpies, de forma que complequen la llei però no els calga doblar al català. El Departament de Cultura ja ha advertit que el redactat final de la llei no permetrà aquesta mena "de picaresca".

La voluntat del sector de la distribu-

ció en el foment del català al cinema ha quedat ben palesa aquests darrers anys en què, gràcies a ells, s'ha aconseguit que la presència de la llengua pròpia a la cartellera haja assolit el 3%. Tenint en compte que el doblatge dels films al català i les còpies les ha pagades la Generalitat, s'entén que l'esforç abocat en la normalització lingüística per part de les *majors* puga ser qualificat d'inestimable.

Àlex Milian